

**Program
wychowawczo-profilaktyczny**

**Szkoły Podstawowej nr 5
im. Władysława Broniewskiego
w Ciechanowie**

Spis treści

1. Podstawa prawna.
2. Wstęp.
3. Misja szkoły.
4. Charakterystyka środowiska szkolnego.
5. Model absolwenta.
6. Cele ogólne programu.
7. Cele szczegółowe programu.
8. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych.
9. Sposoby ewaluacji.

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 5 w Ciechanowie.

2. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 5 w Ciechanowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Program wspiera wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazuje potrzebę podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń. Program zakłada realizację zadań wychowawczych i profilaktycznych skonstruowanych i dobranych odpowiednio do wieku oraz możliwości ucznia. Realizacja zadań ma na celu wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla jego życia i zdrowia.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym

zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wniosków z ankiet przeprowadzonych wśród rodziców we wrześniu 2023 roku (diagnoza potrzeb i zasobów szkoły, czynniki chroniące i czynniki ryzyka),
- wniosków z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów we wrześniu 2023 roku (diagnoza potrzeb i zasobów szkoły, czynniki chroniące i czynniki ryzyka),
- obserwacja uczniów, rozmowy z nauczycielami, rozmowy z uczniami i rodzicami);
- wniosków wyciągniętych po klasyfikacji,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych oraz zespołów przedmiotowych,
- oceny sytuacji wychowawczej w ubiegłych latach,
- spostrzeżeń wynikających z codziennej obserwacji pracy szkoły, potrzeb uczniów, ich rodziców i nauczycieli,
- zadań zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
- podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024,
- wymogów stawianych przez środowisko oraz współczesny świat,

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 5 w Ciechanowie jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły i środowiska rodzinnego uczniów. Stanowi wytyczne do pracy z zakresu wychowania i profilaktyki dla wszystkich pracowników szkoły.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów

szkoły,

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

3. Misja szkoły.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

4. Charakterystyka środowiska szkolnego.

Szkoła Podstawowa nr 5 w Ciechanowie skupia dzieci z oddziału przedszkolnego, oddziałów zerowych oraz klas I -VIII. Pomimo dużej liczebności dzieci objęte są opieką i wsparciem zgodnie z ich potrzebami. W szkole przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizowane są potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki.

W wyniku diagnozy przeprowadzonej na początku roku szkolnego 2023/2024, wyłoniono następujące obszary problemowe:

- w porównaniu do ubiegłych lat zaobserwowano spadek frekwencji;
- zauważalny jest spadek motywacji do nauki – niskie potrzeby edukacyjne (na podstawie wyników klasyfikacji i spostrzeżeń nauczycieli);
- niska frekwencja na zajęciach dodatkowych (w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- braki w umiejętnościach komunikowania się, rozwiązywania pojawiających się problemów.

5. Model absolwenta.

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 5 w Ciechanowie jest wspieranie uczniów poprzez wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na naprawę, dobro i piękno, przygotowujące do podejmowania samodzielnych decyzji

w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. W efekcie dążymy do tego, aby absolwent naszej szkoły posiadał następujące cechy:

- samodzielny
- odpowiedzialny
- kreatywny
- ambitny
- tolerancyjny
- kierujący się prawdą
- empatyczny, wrażliwy na krzywdę innych
- umiał podejmować właściwe i odpowiedzialne decyzje w życiu
- szanował siebie i innych
- kierował się w codziennym życiu zasadami moralności, dobra i piękna
- znał i rozumiał zasady współżycia społecznego
- integrował się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonował w grupie
- szanował potrzeby innych i był chętny do niesienia pomocy
- odporny na niepowodzenia
- potrafił korzystać z dóbr kultury swojego oraz innych narodów, uczestniczył w życiu kulturalnym, a nawet tworzył je
- był przygotowany do wyboru właściwej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

6. Cele ogólne programu.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 1) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 2) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 3) duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu życia.

Działalność wychowawcza szkoły obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkolnej na rzecz poszerzania wiedzy uczniów, kształtowania umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- kształtowanie postaw sprzyjających kulturze kontaktu z innymi ludźmi, szacunku wobec drugiego człowieka,
- integracja środowiska uczniowskiego, którego członkami są także uczniowie niepełnosprawni,
- otaczanie szczególną opieką dzieci z rodzin zaniedbanych wychowawczo,
- tworzenie życzliwej atmosfery motywującej do nauki,
- kształtowanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy,
- rozwijanie różnych form aktywności społecznej,
- czynne uczestnictwo uczniów w różnorodnych imprezach kulturalnych,
- uświadamianie ważności aktywnego spędzania czasu,
- wyrabianie nawyków higieny i bezpieczeństwa,
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia-drogi zawodowej,
- rozwijanie współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców/opiekunów,
- kształtowanie umiejętności prospołecznych uczniów.

Celem głównym działalności profilaktycznej szkoły jest rozpoznanie, diagnozowanie i eliminowanie zagrożeń występujących wewnątrz szkoły, w jej otoczeniu oraz środowisku lokalnym.

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i prowadzeniu zdrowego stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym i ich eliminowanie,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców/opiekunów programów profilaktycznych i promujących zdrowie,
- aktywny udział w zajęciach profilaktycznych,
- diagnozę zagrożeń uczniów występujących w środowisku szkolnym,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów,
- współdziałanie z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej,
- wewnątrzszkolne doskonalenia nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień,
- doskonalenie nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji

- profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- współdziałanie z placówkami specjalistycznymi zajmującymi się pomocą psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami,
- systematyczne prowadzenie w środowisku szkolnym edukacji prozdrowotnej,
- rzetelne informowanie uczniów, rodziców i nauczycieli o szkodliwości środków i substancji uzależniających,
- upowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem,
- dokonywanie oceny efektów podejmowanych działań wychowawczo-profilaktycznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców/opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna szkoły obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców/opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych, suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami/ opiekunami,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowiu,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie znajomości norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego oraz profilaktyki używania substancji psychoaktywnych.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców/opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna szkoły obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom/opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom cywilizacyjnym,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców/opiekunów w sytuacjach trudnych,
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom/opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- informowanie uczniów oraz ich rodziców/opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców, odpowiedzialności karnej 13-latków oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia,
- dostarczenie uczniom i rodzicom informacji o aktualnym systemie edukacji i możliwościach wyboru dalszej drogi kształcenia.

7. Cele szczegółowe programu.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Wpajanie zasad zdrowego odżywiania i skutków nieprawidłowego odżywiania (nadwaga, anoreksja, bulimia).
2. Kształtowanie nawyków dbania o higienę ciała i najbliższego otoczenia zgodnie z regulaminem obowiązującym w szkole w sytuacji stanu epidemicznego związanego z Covid-19.
3. Dbanie o własne zdrowie.
4. Zachowanie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią (godnie z regulaminem obowiązującym w szkole w sytuacji stanu epidemicznego związanego z Covid-19).
5. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Uświadomienie roli znaczenia sportu i rozwijania własnych predyspozycji w zakresie różnych dyscyplin aktywności fizycznej.
6. Podnoszenie wiedzy na temat zagrożeń społecznych - uzależnienia od alkoholu, papierosów, narkotyków, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet.

Obszar rozwoju psychicznego:

1. Właściwe planowanie nauki. Uświadomienie uczniom roli wykształcenia jako inwestycji w samego siebie.
2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli.
3. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów, radzenie sobie z własnymi niedoskonałościami.
4. Wdrażanie poczucia odpowiedzialności, obowiązkowości i dyscypliny. Zmniejszanie absencji wśród uczniów.
5. Motywowanie uczniów do nauki.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
2. Troska o wygląd klasy i mienie szkoły.
3. Eliminowanie zachowań agresywnych z życia szkoły.
4. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych.
5. Budowanie świadomości dotyczącej pozytywnych relacji rodzinnych i społecznych.
6. Pomoc chorym i słabszym.
7. Integracja oddziaływań wychowawczych szkoły i rodziny.

Obszar rozwoju duchowego:

1. Budowanie systemu wartości.
2. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku kulturowego.
3. Upowszechnianie czytelnictwa – rozwijanie kompetencji czytelniczych.
4. Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.
5. Kształtowanie postaw proekologicznych.

9. Sposoby ewaluacji.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 1) analizę dokumentacji,
- 2) przeprowadzanie ankiet, wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 3) rozmowy z rodzicami,
- 4) uwagi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Po zakończeniu każdego roku szkolnego Program wychowawczo-profilaktyczny może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z wywiadów ewaluacyjnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany przez zespół w składzie:

1. Elżbieta Krzyżanowska
2. Anna Napierska
3. Robert Klimowski
4. Klaudia Chruściel
5. Piotr Tokłowicz
6. Angelika Moczarska

Zaopiniowany przez Radę Rodziców

Data:.....

Podpis.....

Zaopiniowany na zebraniu Rady Pedagogicznej

Data:.....

Podpis.....

Zatwierdzony do realizacji w Szkole Podstawowej nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Ciechanowie.